

24. Motovunska ljetna škola unapređenja zdravlja
TEČAJ ZDRAVO URBANO PLANIRANJE
Poreč, 07. srpnja 2017.

U Poreču Zdravo urbano planiranje za siguran, otporan, održiv i zdravi grad

Novi dokumenti Europske unije dodatno uređuju čuvanje životnog prostora za dugoročno održive gradove koji prostornim planovima podržavaju kulturu uređenja prostora, građenje i zdravlje.

07. srpnja 2017. Zdravi grad Poreč je već sedmu godinu za redom bio domaćin tečaja Zdravo urbano planiranje, koji je dio (24.) Motovunske ljetne škole unapređenja zdravlja. Na otvaranju stručnog skupa namijenjenog urbanistima, tehničkim strukama, gradskim i županijskim komunalnim odjelima i odjelima za prostorno planiranje (predstavnicima zdravih gradova) koordinatorica Zdravog grada Poreča Nataša Basanić Čuš je naglasila da tema zdravo urbano planiranje u čitavom svijetu povezuje uređenje prostora i zdravlje ljudi. Zdravlje ljudi je uvjetovano brojnim čimbenicima pa i načinom uređenja prostora na kojemu žive. Uređenje prostora najdirektnije utječe na zdravlje ljudi jer uređen prostor nudi veću kvalitetu života i daje mogućnost za zdrave životne izbore svim svojim stanovnicima.

Cilj stručnog skupa bio je senzibilizirati stručnjake, ključne ljude zajednice i građane na važnost skrbi o uređenju urbanog prostora kako bi on bio u funkciji zdravlja svih ljudi u zajednici. Basanić Čuš je naglasila kako Svjetska zdravstvena organizacija (SZO) danas raspolaže neospornim dokazima o tome da uređenost prostora, način gradnje i urbanizacija utječu na zdravlje stanovnika kroz na primjer uređenje zelenih površina, igrališta za djecu i odrasle, postojanje biciklističkih staza i šetnica, unapređenje pristupačnosti prostora za ranjive skupine, sadnju nealergenih biljaka, čistoću prostora bez zagađivača i opasnog otpada te na mnoge druge načine.

U ime organizatora Basanić Čuš je pozdravila gradonačelnika Lorisa Peršurića, naglasivši da je gradonačelnik ujedno predstavnik tehničke struke te da se i prije svog gradonačelničkog mandata kao profesionalac i stručnjak iz oblasti tehničke struke zalagao za projekte zdravog urbanog planiranja radeći u gradskim timovima na uređenju šetnica, projektu „Moj Poreč bez azbesta“, potičući alternativni promet biciklima, fitness na otvorenom i drugo.

Skup je pozdravila i zamjenica župana Sandra Čakić Kuhar koja je prisutne pozdravila ispred zdrave Istarske županije naglasivši da je županija uz Hrvatsku mrežu zdravih gradova jedan od osnivača Motovunske ljetne škole zdravlja. Istarska županija godinama donosi i realizira svoje planove za zdravlje te tako brine o uvjetima života i zdravlju svih građana Istre.

Organizacija Tečaja Zdravo urbano planiranje suradnički je projekt Zdravog grada Poreča i Zdravog grada Vinkovci (uz podršku Hrvatske mreže zdravih gradova).

Obraćajući se prisutnima, koordinatorica Zdravog grada Vinkovci mr.sc. Mandica Sanković naglasila je važnost povezivanja gradova, međusektorske suradnje, izmjene iskustva, predstavljanje primjera hrvatske i svjetske dobre prakse te značaj njegovanja principa zdravog urbanog planiranja u vlastitom okruženju, prvenstveno od strane samih urbanista i predstavnika tehničke struke. Ovi stručnjaci svojim znanjem imaju mogućnost i obvezu čuvati prostor, poticati gradnju i projektiranje

koje čuva i unapređuje zdravlje u vlastitom okruženju te se povezivati s lokalnim timovima koji realiziraju projekte unapređenja zdravlja.

Centralna tema ovogodišnjeg tečaja ZDRAVO URBANO PLANIRANJE bila je: Apolitika-Smjernice za provedbu arhitektonskih politika lokalnih zajednica i Vizije gradova i prostora – međunarodne preporuke za prostorni i urbani razvoj/Arhitektonske politike Republike Hrvatske 2013.-2020.: Nacionalne smjernice za vrsnoću i kulturu građenja.

Ključni europski dokumenti iz oblasti urbanog planiranja koji govore o gradovima zacrtavaju smjernice koje stručnjake urbaniste, prostorne planere u gradovima potiču na to da svoje gradove i naselja čine uključivim, sigurnim, otpornim i održivim mjestima za život! Ovo je iznimno važno jer već danas 50% svjetske populacije živi u gradovima, a do 2050. godine se očekuje da će u njima živjeti 70% čovječanstva. Zato vizija modernih gradova uključuje urbano planiranje koje poštuje prostor, tradiciju i kulturu građenja te prostor oblikuje tako da podržava zdrav život svih stanovnika istih gradova.

Novi europski dokumenti posebno mjesto daju urbanim planerima u gradovima (posebice stručnjacima u gradskim upravama) i vide planere kao predvodnike promjena, znanstvenike, humaniste, vizionare, stručnjake koji trebaju biti politički savjetnici za odgovorne odluke u prostoru, upravljači teritorijima gradova i regija. Dakle, mjesto urbanih planera, posebice u gradskim i županijskim upravama, vide vrlo odgovornim i značajnim, gotovo ključnim za razvoj zajednice.

Gosti nastavnici na skupu bili su renomirani hrvatski stručnjaci, poznati diljem svijeta, voditelji krovnih institucija RH koje usmjeravaju i koordiniraju uređenje prostora RH poštujući EU smjernice za kulturu građenja i čuvanje prostora u funkciji zdravlja: prof.dr.sc. Tihomir Jukić s Arhitektonskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Rajka Bunjevac Hrvatska komora arhitekata, mr.sc. Irena Matković ravnateljica Hrvatskog zavoda za prostorni razvoj te njene kolegice Jadranka Vranek i Ingrid Gojević i Sandra Jakopec iz Udruge hrvatskih urbanista.

U radnom ozračju i dobrom raspoloženju raspravljalo se o najnovijim EU smjernicama koje su ugrađene ili se ugrađuju u hrvatske propise te postaju referentni okvir za rad tehničke struke u projektiranju prostora s ciljem čuvanja okoliša i zdravlja stanovnika. Naglašeno je da su EU smjernice okvir, a lokalne mogućnosti zajednica koje žele skrbiti o zdravlju iznimno velike u nastojanju da svoje okruženje učine sretnijim, ljepšim, boljim i zdravijim mjestom za život svih svojih stanovnika.

Nataša Basanić Čuš, Zdravi grad Poreč